

Развитие санаторно-курортной базы на белорусских землях началось еще в XIX веке. В советское время география санаторно-курортного лечения значительно расширилась. Но наиболее весомое значение санаторная база приобрела в современной Беларуси. Исходя из региональных различий ресурсного потенциала, туристской специализации и уровня развития функций, выделяют 4 основных рекреационно-туристских района Беларуси: 1) северный (Витебская обл.); 2) центральный (Минская обл., Островецкий, Сморгонский районы Гродненской обл.); 3) западный (Брестская и основная часть Гродненской обл.); 4) восточный (Гомельская и Могилевская обл.).

В настоящее время ключевую роль в санаторно-курортном оздоровлении играет Республиканское унитарное предприятие «ЦЕНТРКУРОРТ» с опытом работы более 15 лет (входит в систему Управления делами Президента Республики Беларусь). Основными видами его деятельности являются санаторно-курортное лечение и оздоровление в Беларуси и за рубежом: курорты – Краснодарского края, в т.ч. Сочи, Туапсе; Украина (Моршин, Трускавец); Латвии (Юрмала); Литвы (Друскининкай, Паланга и др.); Словакии и многие другие направления, а также авиатуры во все страны мира, приём иностранных туристов. Предприятие открыло по одному офису в каждом областном центре Беларуси, в Москве, что позволило постоянным и новым клиентам из России более комфортно приобретать белорусский санаторно-курортный продукт.

Ежегодно РУП «ЦЕНТРКУРОРТ» организует более 15 тысяч поездок в самые популярные белорусские санатории за рубежом и на отдых за пределами Республики Беларусь (Турция, Греция, Кипр и другие направления), а также принимает иностранных туристов в Беларуси.

М. Зобава

ДЗЕЦІ-ВЯЗНІ ФАШЫЗМУ НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ

Ужо не адзін год маю свядомасць варушыць змест адной кнігі-споведу пад назвай «Осколки рабскога дэтства». У гэтай кнізе сабраны ўспаміны маіх землякоў, якія ў дзяцінстве адчулі на сабе гнёт фашызму.

На тэрыторыі Гомельскай вобласці фашысты ўзводзілі канцэнтрацыйныя лагеры не толькі для дарослых, але і для дзяцей. «Азарыцкі лагер смерці» складаўся з трох абсталяваных канцлагаў, пабудаваных на балотыстай тэрыторыі. Гэты лагер стаў першым, дзе фашысты выкарысталі бактэрыялагічную зброю – людзей, хворых на тыф. З 1946 г. адносіцца па сваёй жорсткасці да ліку канцлагаў катэгорыі «А». Частку падобных здзекаў узнаўляе для нашай свядомасці адзін успамін: « У мяня на глазах фашыст застрелил троих детей, которых обессиленная женщина положила на землю. Я очень боялась, что и меня мама не сможет нести и положит на землю. И поэтому каждый раз, когда мне очень хотелось есть, я плакала и просила: «Не бросай меня, мамочка, я не буду просить у тебя хлеба...»

Крывавай плямай у гісторыі пазначана будаўніцтва ў 1943 г. дзіцячага донарскага канцлагеру ў в. Чырвоны Бераг. Тут быў апрабаваны новы – «навуковы» – метад забору крыві. Дзяцей падвешвалі пад мышкі, сціскалі грудзі. Для таго каб кроў не згортвалася, рабілі спецыяльны ўкол. Скура на ступнях адразалася – ці ў іх рабіліся глыбокія надрэзы. Уся кроў сцякала ў герметычныя ванначкі. Целы пакавалі ў цёмныя мяшкі, пасля чаго спальвалі на вогнішчы, якое мела форму нямецкай свастыкі. Таму ні адной магілы дзяцей-вязняў у Чырвоным Беразе няма. Загінула 4,5 тысячы дзяцей да 15 гадоў.

У в. Свабода Петрыкаўскага раёна нямецка-фашысцкія захопнікі стварылі спецыяльныя лагеры для дзяцей. За калючы дрот гітлераўцы сагналі больш 300 дзяцей. У 1944 г.з Петрыкаўскага раёна было сагнана ў канцлагеры больш за 150 дзяцей.

Над дзецьмі Гомельшчыны здзекаваліся не толькі на іх Радзіме. Многіх гвалтоўна зганялі ў Германію ў якасці донараў для нямецкіх салдат, а кагосьці – для працы. Гісторыю свайго ўкрадзенага дзяцінства мне асабіста паведаміла былая вязніца лагера у г. Лангельфельд Рудзінская Зінаіда Іосіфаўна.

Сваімі гісторыямі выжывання дзеці даказалі, што таксама могуць быць героямі! Многія з іх змагаліся з фашызмам. Напрыклад, Сітніца Віктар Васільевіч – удзельнік партызанскага руху, актывіст у мерапрыемствах па «рэйкавай вайне» у Петрыкаўскім раёне.

Я. Ігнацьеў

СТАРАБЕЛАРУСКАЯ МОВА: ПРАБЛЕМА ДЭФІНІЦЫІ І РОЛЯ Ў ГІСТОРЫІ БЕЛАРУСІ

Старабеларуская мова была дзяржаўнай мовай ВКЛ да 1696 г. Відавочна, уплыў гэтай мовы на гісторыю Беларусі і Украіны, дзе таксама ўжывалася гэтая мова, даволі значны, таму што цягам некалькіх стагоддзяў яна панавала ва ўсіх сферах жыцця і грамадскага ўжытку той беларуска-літоўскай-руска-украінскай дзяржавы.

Аднак ужо даволі даўно вакол назвы старабеларускай мовы вядзецца сур'ёзная палеміка. І сапраўды – ці можна называць яе толькі «старабеларускай»? Разгледзім самыя распаўсюджаныя сучасныя варыянты яе моўнага замацавання, а таксама вызначым самы прымальны варыянт для яе магчымага ўжытку.

Заходне-руская мова або гаворка – назва, якая ўжываецца ў сучаснай лінгвістыцы, у асноўным, расейскімі навукоўцамі. Асноўная праблема гэтага тэрміну – тое, што ён узнік як вынік ідэалогіі «заходне-русізму», то бок мова, на якой падчас узнікнення тэрміну размаўлялі на тэрыторыі сучасных Беларусі і Украіны, атаясамлівалася з тагачаснай рускай і таму лічылася яе дыялектам. Але гэты пункт гледжання не зусім лагічны,